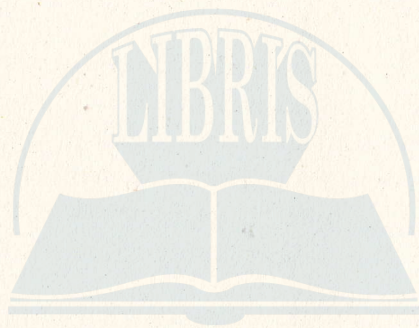

EROS COP

Samantha Young

Pe
strada
India

Traducere din engleză de
Shauki Al-Gareeb

Când am pășit pe străzile pietruite din Edinburgh în drum spre prima mea slujbă ca profesoară, mi-am promis că voi fi genul de cadru didactic care să facă tot ceea ce era necesar pentru a ajunge la inimile elevilor săi. Nu mai contează acum că respectarea promisiunii însemna să ne simțim stânjeniți, atât eu, cât și ei, din pricina îngrozitoare mele lipse de talent la desen.

Școțând ilustrațiile prost desenate din retroproiector, le-am înlocuit cu două fraze.

Am privit spre micul colectiv al clasei, alcătuit din șase adulți cu vârste cuprinse între douăzeci și patru și cincizeci și doi de ani, și le-am oferit un zâmbet strâmb.

— Cu toate că îmi displace să vă privez de geniul meu artistic, cred că e mai bine să scăpăm de astea.

Portia, eleva mea de cincizeci și doi de ani, care avea suficientă bună dispoziție cât să destindă atmosfera adeseori agitată din mica sală de clasă, a rânjit spre mine, în timp ce Duncan, un mecanic în vârstă de treizeci și trei de ani, a pufnit. Ceilalți patru elevi au

continuat să se zgâiască la mine cu ochii mari și ușor speriați, ca și când tot ceea ce spuneam și făceam era un test.

— Acum, că ați învățat aceste cuvinte uzuale și, sper eu, v-ați conectat la ele prin intermediul teribilelor mele încercări la desen, aș vrea să vă familiarizați cu modul în care se potrivesc în propozițiile de zi cu zi. Pentru restul timpului rămas în această seară, vreau să scrieți aceste două fraze de câte zece ori.

M-am uitat la Lorraine, eleva mea de douăzeci și patru de ani, foarte, foarte agitată și irascibilă, cum își mușca buza și m-am înfiorat gândindu-mă ce ar fi putut să-i facă respectivei buze după următoarele mele instrucțiuni. Am continuat:

— Am două broșuri pentru fiecare dintre voi. Una cuprinde aceste cuvinte uzuale, cealaltă, fraze alcătuite în întregime din aceste cuvinte. Vreau să alegeți zece fraze, să le scrieți de câte zece ori pe fiecare și să le aduceți săptămâna viitoare.

Lorraine a pălit și eu am simțit imediat cum mi se strânge inima de milă. Lorraine era un bun exemplu al motivului pentru care mă hotărâsem să predau voluntar un curs de alfabetizare pentru adulți la centrul comunitar din cartierul meu. Unii oameni, ca de pildă prietena mea, Suzanne, considerau că eram complet dusă cu capul să accept o slujbă de voluntariat în timpul anului meu de probă ca profesoară de engleză la liceu. Și poate că eram. Volumul meu de muncă era unul nebunesc. Totuși, împărțeam clasa de alfabetizare cu un alt voluntar, așa că era doar o seară pe săptămână — și era ceva ce mă făcea cu adevărat să simt că într-adevăr contam. Uneori era mai greu de observat impactul pe care îl aveam la orele de la liceu și știam că nici în zilele care mă așteptau nu voi avea senzația că las cine știe ce impresie. Cu toate astea, voluntariatul îmi dădea de fiecare dată satisfacție. Adulții cărora le predam erau, în marea lor majoritate, șomeri, cu excepția Portiei și a lui Duncan. Angajatorul lui Duncan îi ceruse să-și îmbunătățească competențele de scriere și citire. Portia reușise cumva să treacă prin viață cu un bagaj minim de cunoștințe de scriere, citire și aritmetică (până într-o bună zi, când a hotărât

că voia mai mult), dar ceilalți se chinuiau să-și păstreze un loc de muncă, întrucât le lipseau competențele de limbă și comunicare.

Știam că analfabetismul încă mai constituie o mare problemă în țara asta, însă, pentru că proveneam dintr-o familie educată și ajunsesem să fiu un mare șoarece de bibliotecă, asta era o situație cu care nu luasem contact direct. Până anul trecut.

A existat în timpul pregătirii mele ca profesoară un moment ce avea să iasă mereu în evidență: am intrat în contact cu tatăl unei eleve, care fusese vizibil marcat atunci când i s-a cerut să se uite la temele copilului. I-au apărut broboane de sudoare pe frunte în timp ce mărturisea, cu un glas poticnit, că nu știa să citească. Apoi, când l-am rugat să semneze un bilet de voie care avea să ne permită să o luăm pe fiica sa la teatru să vizioneze *A douăsprezecea noapte*, i-a tremurat îngrozitor mâna în timp ce a făcut o mâzgălitură pe linia destinată semnăturii.

Spăima și umilința vădite de pe chipul lui, pricinuite de analfabetismul său, m-au emoționat cu adevărat. Aproape că mi-au dat lacrimile. Un adult făcut să se simtă slab și neajutorat de literele de pe o foaie? Nu mi-a făcut plăcere să fiu martora zbuciumului său și, mai târziu în acea seară, am început să caut cursuri locale de alfabetizare. Am trimis niște cereri și, aproximativ o lună mai târziu, cei de la centrul comunitar St. Stephen din cartierul meu m-au contactat, căci tocmai rămăseseră fără unul dintre profesorii lor voluntari.

În pofida faptului că micuța clasă părea să aibă ceva dubii pentru că aveau pe post de profesoară o femeie mai tânără decât ei, chiar simțeam că aveam rezultate.

— Hannah, capul tău acoperă cuvântul dintre „spăl“ și „rece“, a spus Duncan, pentru a mă tachina.

— E felul tău politicoș de a-mi spune că am capul mare? l-am întrebat, dându-mă la o parte pentru ca ei să poată vedea tabla.

El a rânjit:

— Nee, așa zice că e de mărimea care trebuie. E un cap foarte draguț.

— Ei bine, mulțumesc! Eu mi l-am crescut, am răspuns tărăgănat, pe un ton arogant.

El a oftat la gluma proastă, dar ochii îi erau plini de voieșie, în timp ce Portia hohotea în spatele lui.

Zâmbind, mi-am lăsat ochii să se plimbe prin încăpere pe deasupra capetelor plecate asupra maculatoarelor, creioanele mișcându-se cu viteze diferite, de la scrisul ucigător de încet și apăsător, până la scrisul foarte iute și năvalnic. Zâmbetul mi-a pierit la vederea lui Lorraine. Ea se tot uita în jur la ceilalți, cu panică în privire, pe măsură ce-i vedea terminându-și tema.

M-a surprins privind-o și s-a încruntat, apoi și-a coborât privirea spre caietul ei.

O pierdeam. Simțeam asta în adâncul ființei mele.

Odată ce am anunțat că ora s-a încheiat, m-am dus spre Lorraine înainte ca ea să poată s-o taie din clasă.

— Poți, te rog, să mai rămâi câteva minute?

Ea a mijit ochii și, agitată, și-a umezit buzele.

— Ăăă, de ce?

— Te rog.

N-a răspuns, dar nici n-a plecat.

— Mulțumesc pentru seara asta, Hannah! a strigat Portia, vocea ei răsunând probabil până la recepție.

La oră vorbeam mereu ceva mai tare decât ar fi trebuit, deoarece senzația mea era că Portia avea o mică problemă cu auzul și nu era dispusă s-o recunoască. Era o femeie încântătoare, care beneficia fie de gene grozave, fie de creme anti-îmbătrânire, și oricine își putea da seama că era tare mândră de înfățișarea ei. Să recunoască faptul că era analfabetă însemna ceva, dar să recunoască faptul că era hipocuzică i-ar fi scos în evidență vârsta și nu voia să creadă cineva că era mai bătrână decât se simțea.

— Cu mare plăcere, i-am răspuns cu afecțiune, zâmbind și făcându-le cu mâna celorlalți în timp ce îmi mulțumeau și plecau.

Întorcându-mă spre Lorraine, eram pe deplin pregătită atunci când și-a încrucișat brațele la piept și mi-a servit-o:

— Ca ce chestie s-o mai lălăi p-aci de vreme ce-am terminat cu rahatu' ăsta?

— Aveam sentimentul c-ai să-mi spui asta.

A dat ochii peste cap.

— Da, îmi închipui. Fie ca tine.

A dat să pornească spre ușă.

— Dacă pleci, ai să te întorci exact de unde ai plecat. De neangajat.

— Po' să mă lipesc undeva ca femeie dă servicii.

— Și asta e ceea ce vrei?

Lorraine s-a răsucit pe călcăie, cu ochii scăpărând, în timp ce a rostit pe un ton batjocoritor:

— Adică ce? Asta nu-i dăstul dă bun dă tine? Hm? Prea bună să fii femeie dă servicii? Io-te la tine! Ce dracu' îț' pasă ție de speteală și să n-ai parale? Și io să-nvăț de la tine adicătelea? N-ai să vezi.

Calmă, i-am examinat părul negru răvășit, legat în coadă de cal, machiajul banal, bluza și pantalonii ieftini în neorânduială și jacheta subțire de ploaie. În cele din urmă, i-am văzut botinele roase care, în picioarele ei, cunoscuseră prea multe zile grele.

Lorraine era cu numai doi ani mai mare decât mine, dar în ochii ei se citea o duritate care o făcea să pară mult mai în vârstă. Nu știam nimic despre viața ei, însă știam că se dezlănțuise asupra mea deoarece era speriată.

Cine știe? Poate că se dezlănțuise și din cauza felului în care vorbeam, arătam, mă îmbrăcam și mă comportam. Eram educată. Eram încrezătoare. Ea nu era. Uneori e suficient ca cineva să nu te placă. Oare nu eram persoana potrivită să îi predea lui Lorraine? Poate. Dar nu prea eram gata să cedez.

— Spetitul vine în toate formele, Lorraine, i-am zis cu blândețe, având grijă să nu las ca în vocea mea să-și facă loc amabilitatea în cazul în care ea ar fi avut impresia că sunt condescendentă. Cei din personalul de servicii de la liceul unde predau își rup fundurile curățând după copii. Am strâmbat din nas. Nici măcar nu vreau să mă gândesc la ce găsesc ei în toaletele băieților. Însă și eu muncesc

de mă spetesc *predându-le* exact acelorași copii — planuri de lecții, teancuri de lucrări de corectat serile și în weekenduri, banii mei cheltuiți pe resurse, deoarece școala nu pare să aibă niciodată destul la buget, și mai lucrez și la planurile de lecții pentru clasa asta, ba mai și predau gratis. Știu ce înseamnă să muncești din greu. Nu e la fel de obositor din punct de vedere fizic, dar te stoarce de puteri din punct de vedere psihic.

Am făcut un pas spre ea.

— Tu ești obișnuită cu munca fizică, Lorraine. Treaba asta — am gesticulat spre tablă — depășește cu mult zona ta de confort. Înțeleg asta. Dar de asta mă aflu eu aici. Sunt aici pentru a te învăța să citești și să scrii, astfel încât să poți să depui o cerere pentru o slujbă pe care o vrei de fapt. Iar tu n-ai fi aici dacă ai vrea să fii femeie de serviciu. Deși, în trecut fie spus, bănuiesc că și pentru această slujbă ai nevoie de competențe de citire și scriere. Există formulare de completat, listele cu cerințele clienților care trebuie parcurse...

Am văzut-o țuguindu-și buzele și m-am întors la subiect.

— Nu mă placi, bine, nu-mi pasă. Nu trebuie să mă placi. Trebuie să mă ascuți atunci când îți spun că nu sunt aici pentru a te face să te simți stânjenită sau să te simți prost. Sunt aici pentru a-ți preda. Nu trebuie să mă placi pentru a învăța ceea ce-ți predau eu. Trebuie *însă* să te placi pe tine destul, astfel încât să crezi că meriți mai mult de la viață.

Între noi s-a lăsat tăcerea. Încet, tensiunea a părut să dispară, iar umerii ei au revenit la poziția lor firească.

— Poți să faci asta? am insistat eu.

Lorraine a înghițit și a dat din cap afirmativ.

— Așadar, ne vedem data viitoare?

— Da.

Am oftat în sinea mea, simțind cum mă relaxez și eu.

— Dacă ai nevoie să revizuim ceva sau să stau numai cu tine, trebuie doar să-mi spui. Nimeni din clasa asta nu vrea ca tu să dai